

Mr Henry Smith.

Maori Land at Keio Hill

HE whakaatu tenei naku ki a koe kia mohio ai koe, e tau ana kia utu taake koe mo te whenua a nga Maori, e nohoia nei e koe, e mau nei te tino whakaaturanga o taua whenua i raro iho nei.

Na P. HEYES,

Komihana o nga Taake.

2,000/11/1906—10493]

Te Nama i runga i te Roorn.	Whakaaturanga o te Whenua.	Te nui o te Whenua.			Te utu i mua i te Whakapainga.	Nga mea e hapa ana.	Nga utu e ahei ana kia taaketia.	Te Reiti.	Te huihuinga o te utu Taake.		
		E.	R.	P.					£	s.	d.
4. 20. 319.	Bt. N.R. 897.	81	-	-	730	-	730.	1/2	1	10	5

Kei te penei nga tikanga kua whakatakotoria i roto i "Te Ture Whakarite Utu Taake Whenua, Taake Moni Puta-a-tau mai hoki, 1900," ara :—

16. Ki te kore e whakaritea he tikanga motuhake i roto i tenei Ture e kore e tau kia tonoa he utu taake mo te whenua, mo te moni puta-a-tau mai ranei, mo nga ahuatanga ka whakaahuatia i raro iho nei, inahoki nga ritenga e whai ake nei, ara :—

(3.) Nga whenua Maori katoa, kaore nei e riihitia ana ki, e nohoia ana ranei e te tangata ehara nei ia i te tangata Maori nona te whenua.

"Tangata noho whenua," i runga i tona paanga ki te whenua Maori e uru ana ki tenei kupu ia tangata e riro ana e puta ana ranei he painga ki a ia i runga i te whenua pera.

46. Mo nga whenua Maori (ehara nei i te whenua mokete) e nohoia ana e tetahi tangata ehara nei i te tangata Maori nona te whenua, ka pa nga tikanga motuhake e whai ake nei, ahakoa nga kupu ke atu i roto i te Ture nei :—

(1.) Ka tika kia utua te hawhe o te utu taake-whenua mo te whenua pera (engari kaua e pangia e te taake utu piki mo te whenua) mo te paanga o te Maori whai-take ki taua whenua.

(2.) Mehemea e puritia ana taua whenua e tetahi kai-tiaki (ehara i te tangata Maori) e tiakina ana mo te tangata Maori nona te whenua, me utu te taake e te kai-tiaki mo te taha o te tangata Maori nona te whenua.

(3.) Mo runga mo era atu ahuatanga me utu te taake e te tangata noho i te whenua pera mo te taha o te tangata Maori nona te whenua.

48. Mo runga mo era atu ahuatanga, haunga ia te whenua Maori pera me te mokete e puritia ana e nga kai-tiaki (ehara nei i te Maori), ka kiiia te tangata noho whenua, te kai-tango mokete ranei o te mokete he kai-whakahaere ia mo te tangata Maori nona te whenua i raro i nga tikanga o tenei Ture ; a ka tau mehemea ka tukua atu e te Komihana he pukapuka whakaatu i te tikanga mo te whenua mo te mokete ranei ki te kai-whakahaere pera, mo te taake e tika ana kia utua, te whakataunga o taua taake me te huihuinga o nga moni taake.

92. Ka ahei ia tangata ia tangata kua utua nei e ia te taake e tau ana kia utua i raro i nga tikanga o tenei Ture mo tetahi tangata ke atu, ki te tono kia whakaeaina mai ki a ia e te tangata pera nga moni i utua e ia mo te taake pera hui atu ki nga moni katoa i pau i runga i te whakahaerenga tikanga e ea mai ai aua moni ra, te pupuri te tango mai ranei aua taake i roto i nga moni na te tangata pera, e tika ana ranei kia utua atu ki te tangata pera kei tona ringa e takoto ana ; a i nga meatanga i utua atu ai taua taake mo runga i tona tikanga kai-tuku-mokete, ka kiiia kua eke te mana o te mokete ki runga ki taua taake i utua ra tae noa ki te wa e whakaeangia ai, apiti atu ki te moni tinana, era atu moni ranei i whakataua nei e taua mokete, me te rite o te inatereti mo te moni i utua peratia ki te itareti i whakaahuatia i roto i taua mokete.